

În fiecare pătrățel al unei table de șah 3×3 se trece câte o cifră. Un cal este mutat de-a lungul unui drum în formă de L constituit din patru pătrățele: 3 într-o direcție, apoi unul în direcție perpendiculară. În câte moduri se poate completa tabla de șah cu numere de o cifră, nu neapărat distincte, astfel încât suma celor patru numere acoperite de orice asemenea mutare de cal să fie aceeași?

* * *

Soluție.

Să notăm coloanele pătratului cu A, B și C, iar liniile cu 1, 2 și 3. Vom nota cu a_1, a_2, \dots, c_3 cifrele înscrise în pătratele A1, A2, ..., C3. Atunci avem $b_1 + a_1 + a_2 + a_3 = a_1 + a_2 + a_3 + b_3$, de unde $b_1 = b_3$. Analog obținem că $a_1 = a_3, c_1 = c_3, a_1 = c_1, a_2 = c_2$ și $a_3 = c_3$. Avem de asemenea că $b_1 + b_2 + b_3 + a_3 = a_3 + a_2 + b_2 + c_2$, de unde $b_1 + b_3 = a_2 + c_2$. Cum $a_2 = c_2$ și $b_1 = b_3$, rezultă că $a_2 = c_2 = b_1 = b_3 \stackrel{\text{not.}}{=} x$. Avem și $a_1 = a_3 = c_3 = c_1 \stackrel{\text{not.}}{=} y$. În fine, din $b_1 + b_2 + b_3 + a_3 = a_1 + a_2 + a_3 + b_3$ rezultă $b_1 + b_2 = a_1 + a_2$ adică $x + b_2 = y + x$, de unde $b_2 = y$. Prin urmare toate pătratele negre ale tablei de șah trebuie să conțină o aceeași cifră și toate pătratele albe trebuie să conțină o aceeași cifră, nu neapărat diferită de cea aflată în pătratele negre. În plus, orice grup de patru pătrățele care constituie drumul unui cal conține două pătrățele albe și două negre, deci suma va fi aceeași pentru orice asemenea grup. Cifra din pătratele negre poate fi aleasă în 10 moduri (sunt 10 cifre), iar cea din pătratele albe tot în 10 feluri. Prin urmare, din principiul produsului, sunt $10 \cdot 10 = 100$ de completări convenabile ale pătratelor tablei de șah.